

Innlegg – høringsmøte Stortinget, Energi- og miljøkomiteen 15.01.18.

2) Representantforslag fra stortingsrepresentant Une Aina Bastholm om et løft for norsk sirkulærøkonomi gjennom gjenvinning av avfall for næringsaktører og kommuner (Dokument 8:31 S(2017-2018))

Sirkulærøkonomi er en viktig del av fagforeningen Naturviterne sin samfunnspolitiske plattform (vedtatt av vårt landsmøte 15.03.17). Under tema **bioøkonomi** står det:

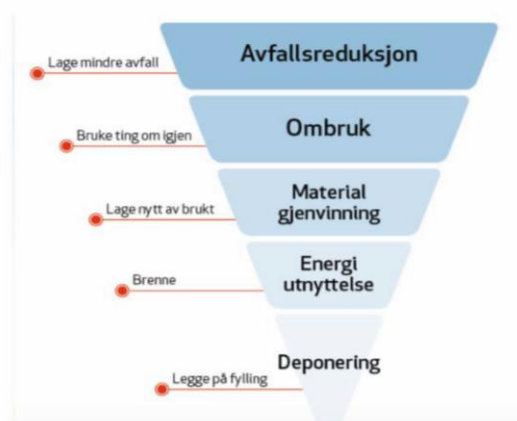
«.....Når ressursen er høstet må dens potensial utnyttes og biomassen må gjøre lengst mulig tjeneste i samfunnet før den forbrennes eller omdannes til energi..... Lineær økonomi må erstattes med sirkulærøkonomi. Bruk og kast må erstattes av gjenbruk og ombruk.»

Naturviterne har medlemmer som jobber med område både i fylkeskommuner, kommuner og f. eks i Miljødirektoratet, og kompetansen til våre medlemmer er viktig for omstilling og det grønne skifte.

Naturviterne støtter ambisjonene om mer bruk av avfall som ressurs og til mest mulig edel gjenbruk i nye produkt. Bruk av våtorganisk avfall og plastfall til energiutnyttelse må gjelde en mindre del, og en minst mulig del av avfallet.

Produksjon av minst mulig avfall og at vi kjøper kvalitet når vi forbruker, må ligge i bunn for en mer bærekraftig samfunnsutvikling og mer effektiv ressursbruk av begrensede naturressurser, både globalt og lokalt. Det kan illustreres med følgende figur (den omvendte pyramiden) og tabell:

Avfallspyramiden: Figur 1 – Avfallspyramiden

Hovedpunkt	Underpunkt
1) Produsere minst mulig avfall.	a. Redusere emballasje / resirkulerbar emballasje.
	b. Varer av god kvalitet.
	c. Ikke lage produkter som er miljøskadelige eller vanskelige å gjenvinne. (f.eks. trykkimpregnert huskledning, verandabord med plastbelegg, hormonhermere i klær, plast/gummikuler på kunstgressbaner, m.m.).
2) Ikke brenne eller deponere det som kan brukes.	a. Avfallet må sorteres for å få til dette
	b. Matavfall er f.eks. en viktig ressurs. Begrensede fosforreserver, nitrogen energikrevende å produsere.

Det å gjøre reparasjoner rimeligere bør sees på, f. eks kutt i moms på reparasjon av klær, sko og elektronikk. Den innsats som nå skjer for redusert matsvinn er prisverdig og et svært viktig tiltak. Bare tenk på den sum av innsatsvarer, vann, energi i produksjonen, og i transport fram til butikk og forbruker som går med, for mat som ikke kommer fram til bordet og aldri blir spist.

Vinn-vinn-vinn-vinn for klima, miljø, næring og forbruker/innbygger

Forbruker, innbygger, kommuner og næringsliv ønsker å være miljøvennlig å bidra til bærekraft, men det betinger at det blir lagt godt til rette for det i det daglige. Økt utsortering og materialgjenvinning av våtorganisk avfall og plastfall er et tiltak som er godt realiserbart, også på kort sikt. Det kan skje med håndterbare samfunnskostnader og vi har internasjonale forpliktelser på området (EU-krav) som skal innfris.

Tall fra Miljødirektoratet (24.01.17) viser at krav om utsortering vil kunne medføre en samlet utslippsreduksjon på ca. 340 000 tonn CO₂-ekvivalenter globalt og 183 000 tonn CO₂-ekvivalenter nasjonalt i 2030. Denne nasjonale utslippsreduksjonen tilsvarer utslippene fra ca. 150 000 nye personbiler i ett år.

Naturviterne er enig i at et styringseffektivt virkemiddel er å forskriftsfeste krav om utsortering og materialgjenvinning av våtorganisk avfall og plastavfall.

Det vil bidra til å innfri EUs krav til materialgjenvinning, reduserte klimagassutslipp, redusert energibruk og andre positive miljøeffekter i Norge og andre land.

Naturviterne er kjent med at Miljødirektoratet nylig har fått i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet å forskriftsfeste et krav til utsortering av biologisk avfall og plastavfall. Utredningsoppdraget har frist til 15. juni 2018.

Det grønne skiftet er både et handlings- og holdningsskifte. Denne saken er/kan bli et godt eksempel på det. Og det er litt «Røykeloven» over saken. Mye bra gjøres i dag, men når vi om noen år ser oss tilbake, på noe som i nåtid kunne framstå som krevende, kan det fort være at vi undrer oss litt over oss selv, hvor mye vi i 2018 hadde å gå på når det gjaldt bedre utsortering og mer bruk av avfall som ressurs.

Fagforeningen Naturviterne
Forbundsleder Dagfinn S. Hatløy

Oslo 15.01.18